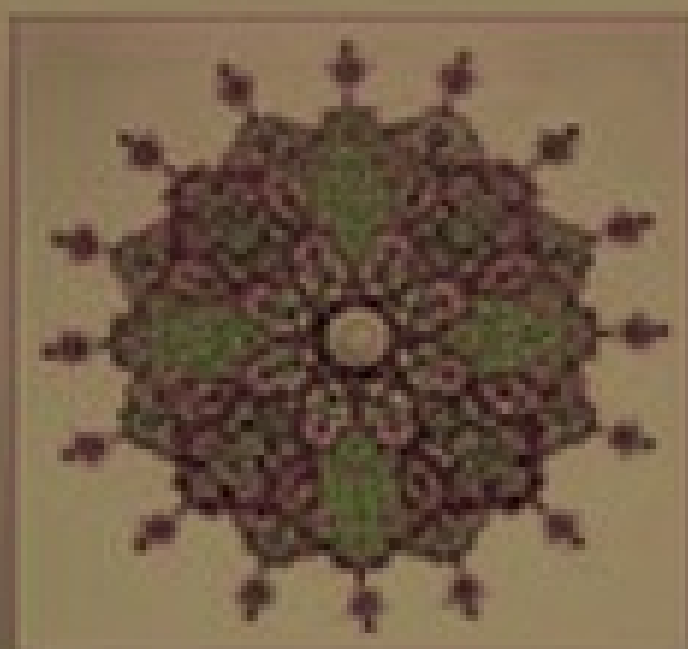

ایمان ابوطالب علیہ السلام

محمد حسین ابوطالب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ایمان ابوطالب علیه السلام

نویسنده:

محمد حسین طباطبائی

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	ایمان ابوطالب علیه السلام
۶	مشخصات کتاب
۶	مقدمه
۶	روایات و شواهدی در مورد ایمان جناب ابوطالب
۹	پاورقی
۱۲	درباره مرکز

نوع: مقاله

پدید آور: طباطبائی، محمدحسین ۱۲۸۱-۱۳۶۰

مقدمه

در مجمع البیان در ذیل آیه "ثم لم تکن فتنتهم الا ان قالوا..." می گوید: فتنه در اینجا به معنای معذرت است، و بر طبق همین معنا روایتی هم از امام صادق (ع) نقل شده. [۱]. در تفسیر قمی در ذیل جمله: "و هم ینهون عنه و یناون عنه..." گفته است که بنی هاشم همواره رسول خدا را یاری کرده و قریش را مانع می شدند از اینکه به آن جناب آسیب رسانند، و در عین حال: "یناون عنه - از او دوری نموده و ایمان نمی آوردند" [۲]. مؤلف: مضمون این روایت قریب به مضمون روایتی است که از عطا و مقاتل نقل شده که: مراد از این آیه ابوطالب عموی رسول خدا (ص) است، زیرا وی قریش را از آسیب رساندن به رسول الله (ص) باز می داشت، و در عین حال از آن جناب و از ایمان به او هم دوری می کرد. [۳]. و لیکن سیاق این آیه با این مطلب سازگار نیست، برای اینکه ظاهرش این است که ضمیر به قرآن برمی گردد، نه به رسول الله، علاوه بر اینکه روایاتی که از ائمه اهل بیت (ع) در خصوص ایمان ابوطالب وارد شده، بسیار زیاد است.

روایات و شواهدی در مورد ایمان جناب ابوطالب

در مجمع البیان می گوید: اجماع اهل بیت (ع) بر ایمان ابوطالب به ثبوت رسیده، و اجماع آنان حجت است، برای اینکه آنان یکی از دو ثقلی هستند که رسول الله امت را امر به تمسک به آن دو کرده و فرموده است: "ما ان تمسکتم بهما لن تضلوا - مادامی که تمسک کنید به آن دو، هرگز گمراه نمی شوید". [۴]. روایت عبدالله عمر هم دلالت

بر این معنا دارد، که ابوبکر در روز فتح مکه پدرش را که در آن ایام مرد نابینائی بود نزد رسول الله آورد. حضرت فرمود: چرا این پیر مرد را زحمت دادی؟ به من می گفتی من خود نزد او می رفتم؟ ابوبکر عرض کرد: خواستم تا خداوند اجر و ثواب به او مرحمت کند، به خدائی که تو را به حق مبعوث کرد من آن روزی که ابوطالب اسلام آورد بیشتر خوشحال بودم تا امروز که پدرم اسلام می آورد، منظورم خوشحالی و خشنودی و روشنی چشم شما است، حضرت فرمود: راست می گوئی. [۵].

طبری هم به سند خود روایت کرده که وقتی رؤسای قریش حمایت ابوطالب را از رسول الله (ص) دیدند نزد وی اجتماع کرده گفتند: ما عماره بن ولید را که زیباترین و سخی ترین و شجاع ترین جوانان قریش است آورده ایم که به تو واگذارش کنیم و تو در عوض برادرزاده ات را که باعث تفرقه جماعت ما شده و عقاید ما را خرافات و سفاهت دانسته به ما واگذار کنی تا او را بکشیم. ابوطالب فرمود: شما با من انصاف نکردید، فرزندان را به من می دهید تا آب و نانمش دهم و من فرزند خود را به شما واگذار کنم تا او را بکشید؟ انصاف اینست که شما قریش هم از هر خانواده یک فرزند از فرزندان خود را به من واگذار کنید تا بکشم، آنگاه گفت: منعنا الرسول رسول الملک بیض تلالا کلمع البروق اذ ودوا حمی رسول الملک حمایه حام علیه شفیق [۶]. و کلمات و اشعاری که از او نقل شده و دلالت بر اسلامش می کند بسیار و بی شمار

و همه مشهور است، از آن جمله این شعر است: الم تعلموا انا وجدنا محمدا نبيا كموسى خط فى اول الكتب اليس ابونا هاشم شد از ره و اوصی بنیه بالطعان و بالضرب [۷]. و نیز از آن جمله، این دو بیت است که از ابیات قصیده او است: و قالوا لا حمد انت امرؤ خلوف اللسان ضعيف السبب الا ان احمد قد جائهم بحق و لم ياتهم بالكذب [۸]. و از آن جمله این چند بیت است که آن جناب در ضمن اشعاری که در باره داستان عهد نامه قریش و معجزه رسول الله (ص) سروده است: و قد كان فى امر الصحيفة عبره متى ما يخبر غائب القوم يعجب محمدا الله منها كفرهم و عقوقهم و ما نقموا من ناطق الحق معرب و امسى ابن عبد الله فينا مصدقا على سخط من قومنا غير معتب [۹]. و نیز از آن جمله این چند بیت از قصیده ای است که وی در تحریک برادرش حمزه بر پیروی رسول خدا (ص) و صبر در اطاعتش سروده است: صبرا ابا يعلى على دين احمد و كن مظهرا للدين وفقت صابرا فقد سرنى اذ قلت انى مؤمن فكن لرسول الله فى الله ناصرا [۱۰]. و این بیت از قصیده دیگر اوست: اقيم على نصر النبى محمد اقاتل عنه بالقنا و القنابل [۱۱]. و همچنین این چند بیت است که در آن نجاشی را بر یاری رسول الله (ص) تحریک می کند: تعلم مليك الحبش ان محمدا وزير لموسى و المسيح بن مريم اتى بهدى مثل الذى اتيا به و كل بامر الله يهدى و يعصم و

انکم تتلونه فی کتابکم بصدق حدیث لا حدیث المرجم فلا تجعلوا لله ندا و اسلموا و ان طریق الحق لیس بمظلم [۱۲]. و نیز از آن جمله این چند بیت است که در دم مرگ به عنوان وصیت سروده است: اوصی بنصر النبی الخیر مشهده علیا ابنی و شیخ القوم عباسا و حمزه الاسد الحامی حقیقتہ و جعفران یذودوا دونه الناسا کونوا فدی لکم امی و ما ولدت فی نصر احمد دون الناس اتراسا [۱۳]. و از این قبیل ابیات در قصائد مشهور آن جناب و وصیت ها و خطبه هایش آنقدر زیاد است که اگر بخواهیم همه را در اینجا نقل کنیم کتاب طولانی می شود. [۱۴]. و عمده دلیل کسانی که می گویند ابو طالب اسلام نیاورده بعضی از روایاتی است که از طریق عامه در این باره نقل شده، و در قبال آن روایات اجماع اهل بیت (ع) و بعضی از روایات دیگر از طریق خود عامه و اشعاری که از آن جناب نقل شده همه دلالت بر اسلام وی دارند، تا ببینی اشخاص کدام یک از این دو قول را اختیار نموده و کدام یک از این دو دلیل را ترجیح دهند.

پاورقی

[۱] مجمع البیان ج ۳ ص ۳۰ ط بیروت.

[۲] تفسیر قمی ج ۱ ص ۱۹۶.

[۳] مجمع البیان ج ۳ ص ۳۶ ط بیروت.

[۴] مجمع البیان ج ۳ ص ۳۶ ط بیروت.

[۵] مجمع البیان ج ۳ ط بیروت.

[۶] رسول را که فرستاده خدای مالک عالم است با شمشیرهایی که چون شعاع برق تلالؤ دارد از گزند دشمنان حفظ نمودیم، آری، من دفع می دهم و حمایت می کنم از رسول آن

خدائی که مالک عالم است و این حمایت کسی است که به وی شفیق و مهربان است. تاریخ طبری ج ۲ ص ۳۲۶ ط مصر.

[۷] مگر نمی دانید که ما محمد (ص) را پیغمبری یافتیم مانند موسی، همان پیغمبری که در کتب آسمانی اسمش برده شده؟ مگر ما را نمی شناسید و نمی دانید که پدر ما هاشم، خود آماده دفاع از چنین فرزندی بود و وقتی هم که موفق بدیدارش نشد فرزندان خود را وصیت کرد به ضرب و طعن در برابرش.

[۸] به احمد (رسول الله) می گویند تو مرد دروغگوئی هستی، و برای پیش بردن مرام خود وسیله ای در دست نداری، و لیکن احمد (رسول الله) مرد دروغگوئی نیست، بلکه به حق به سوی آنان فرستاده شده است.

[۹] در داستان صحیفه (عهدنامه ای که قریش امضا کردند و در آن متعهد شده بودند که به تمام معنا با رسول خدا (ص) قطع رابطه کرده و حتی یک حبه گندم به وی و خاندانش نفروشند.) عبرت عجیبی است، زیرا پس از گذشتن سه سال، رسول خدا (ص) با اینکه آن صحیفه را ندیده بود از آن خبر داد که چه بر سرش آمده: خداوند تمامی کلماتش را محو نموده است، و این خود باعث شد که همه ما او را در دعوتش تصدیق کنیم، و دشمنان هم در عین اینکه سینه هایشان از خشم می ترکید نتوانند علیه او اعتراض، یا احتجاجی کنند.]

[۱۰] صبر کن ای ابا یعلی (حمزه) بر دین احمد و برای دین پشتیبان و شکیب باش، خدا توفیقت دهد آندم که گفتی من ایمان آورده ام مرا شاد کردی پس برای پیغمبر خدا در راه خدا ناصر و

[۱۱] پایداری خواهم داشت در یاری محمد پیغمبر و برای دفاع از وی با نیزه و اسبان (یا مردان نیرومند) مقاتله خواهم کرد.

[۱۲] بدان ای پادشاه حبشه که محمد وزیر موسی و مسیح است، به سوی مردم با هدایت آمده چنانکه آن دو پیغمبر با هدایت آمده بودند و همه شان به امر خدا رهبری و نگهداری می کنند و تحقیقا شما نام او را به راستگوئی - نه به دروغ - در کتابتان می خوانید پس برای خدا شریک قرار مدهید و اسلام بیاورید و اصلا راه حق تاریک نیست.

[۱۳] وصیت می کنم به یاری پیغمبر نیک محضر، پسر علی را و شیخ قوم عباس را و شیر حمایت کننده حمزه را و جعفر را که از وی در سختی دفاع کنند، مادرم و آنچه زائیده، فدای شما باد، در یاری احمد در مقابل مردم سپرهای باشید.

[۱۴] تفسیر مجمع البیان ج ۳ ص ۲۸۷.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البيت عليهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفاً ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱. JAVA

۲. ANDROID

۳. EPUB

۴. CHM

۵. PDF

۶. HTML

۷. CHM

۸. GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱. ANDROID

۲. IOS

۳. WINDOWS PHONE

۴. WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتاهای خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی
خاتمیه اصفهان

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

